

پژوهشکده شورای نگهبان

نظرات استدلالی شورای نگهبان

عنوان

اساسنامه شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره)

شماره مسلسل: ۱۳۹۵۰۰۷۵

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۹/۱۳

شناسنامه

عنوان:

نظرات استدلالی شورای نگهبان

اساسنامه شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره)

استخراج، تنقیح و تدوین:

حسین فاتحی زاده

بازبین:

امین اله زمانی

ناظر علمی:

کاظم کوهی اصفهانی

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۵۰۰۷۵

تاریخ انتشار: ۱۳۹۵/۰۹/۱۳

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

۲	.....	مقدمه
۳	.....	درآمد
۴	.....	(مرحله نخست)
۱۹	.....	(مرحله دوم)
۲۴	.....	نظر نهایی شورای نگهبان

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی به وسیله شورای نگهبان از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌های دولتی را به دولت واگذار کند که در این صورت اساسنامه‌های مصوب دولت می‌بایست به لحاظ انطباق با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر این‌ها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌های دولتی و استفساریه‌ها در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و نظر نهایی شورا ابلاغ می‌گردد. با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت اعلام مبانی و استدلالات شورای نگهبان، گروه تدوین پژوهشکده شورای نگهبان، با همکاری اداره تدوین دفتر امور حقوقی شورای نگهبان، اقدام به استخراج استدلالات و مبانی نظری آراء این شورا نموده است. کارشناسان این پژوهشکده، با مطالعه دقیق متن مذاکرات شورای نگهبان - که از سوی معاونت اجرایی ضبط و پیاده‌سازی می‌شود - استدلالات و ظرایف مورد نظر اعضاء را استخراج نموده و با حفظ اصالت، آن‌ها را در قالب یک متن علمی به جامعه حقوقی کشور ارائه می‌نمایند. یقیناً انتشار مبانی اظهارنظرهای شورای نگهبان، موجب آشنایی هرچه بیشتر جامعه علمی و نهادهای تقنینی و اجرایی کشور با فعالیت‌های این شورای حساس و تأثیرگذار شده و همچنین می‌تواند به عنوان متون درسی و پژوهشی در محافل دانشگاهی و حوزوی مورد استفاده قرار گیرد.

اساسنامه شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره)

درآمد

هیئت وزیران در راستای اختیار حاصل از ذیل اصل (۸۵) قانون اساسی و به استناد تبصره بند (الف) ماده (۱۶۶) قانون برنامه‌ی پنج‌ساله پنجم توسعه‌ی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹، «اساسنامه شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره)» را به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور جهت بررسی در دستور جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۹/۲۰ قرار داد و مفاد آن را به تصویب رساند. پس از آن، این مصوبه جهت طی تشریفات قانونی مقرر در اصل (۸۵) جهت بررسی عدم مغایرت مفاد آن با موازین شرع و قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۴۸۹۳۸/۱۶۷۸۷۳ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۶ به شورای نگهبان ارسال شد.

شورای نگهبان، پس از دریافت مصوبه‌ی هیئت وزیران، بررسی آن را در دستور کار جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۱ خود قرار داد. نتیجه‌ی بررسی اعضای شورا نسبت به این مصوبه، اعلام مغایرت برخی از مواد این مصوبه با اصل (۱۵) قانون اساسی از جهت استفاده از واژه‌های بیگانه و نیز بیان چند اشکال در قالب «تذکر» بود. شورای نگهبان نظر خود در این زمینه را طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۳۵۲۰ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۷ به هیئت وزیران اعلام کرد.

هیئت وزیران برای رفع ایرادهای شورای نگهبان، در جلسه‌ی ۱۳۹۳/۱/۲۴ خود اصلاحات لازم را در مواد مربوطه اعمال و مصوبه‌ی اصلاحی را به موجب نامه‌ی شماره ۴۸۹۳۸/۶۵۱۹ مورخ ۱۳۹۳/۱/۳۰ برای اظهار نظر مجدد به شورای نگهبان ارسال کرد. پس از وصول مصوبه به شورای نگهبان، این شورا در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۳/۲/۱۰ پس از بررسی مصوبه اصلاحی، ایرادهای پیشین را برطرف شده دانست و نظر خود مبنی بر مغایرت نداشتن مفاد این اساسنامه با موازین شرع و قانون اساسی را طی نامه‌ی شماره ۹۳/۱۰۲/۳۶۱ مورخ ۱۳۹۳/۲/۱۰ به هیئت وزیران اعلام کرد.

تاریخ مصوبه هیئت وزیران: ۱۳۹۲/۹/۲۰ (مرحله نخست)

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۲/۱۲/۲۱

فصل اول- تعاریف و کلیات

ماده ۱- اصطلاحات زیر در این اساسنامه در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- ...

و- عوامل پروازی: باند پرواز، مسیرهای خزش (تاکسی وی)، پارکینگ هواپیما، تجهیزات روشنایی و کمک ناوبری.

ز- ...

ماده ۹- وظایف و اختیارات شرکت عبارتست از:

۱- ...

۳- ارائه خدمات هوانوردی از جمله نصب، نگهداری و بهره‌برداری از سامانه‌های ارتباطی، کمک ناوبری، راداری و سایر تجهیزات در امور هوانوردی، خدمات و کنترل نشست و برخاست وسایل پرنده در محدوده فرودگاه و تأمین تجهیزات مرتبط، خدمات امداد و نجات و آتش‌نشانی فرودگاهی با رعایت قوانین و مقررات مرتبط و ارائه خدمات فرودگاهی از جمله نگهداری و بهره‌برداری از پایانه‌های بار و مسافر و تجهیزات مرتبط، خدمات پشتیبانی مربوط به هواپیما، پارکینگ مراجعین فرودگاه، خدمات زمینی فرودگاهی (هندلینگ)، آشپخانه، خدمات پذیرایی (کترینگ)، مراکز اقامتی و پذیرایی، سوخت‌رسانی به هواپیما و امور حفاظت از فرودگاه و هواپیماها، مراکز تجاری و پارکینگ‌ها و تمامی مستحذات.

دیدگاه مغایرت

طبق اصل (۱۵) قانون اساسی، اسناد، مکاتبات و متون رسمی کشور - از جمله قوانین و مقررات- باید به زبان فارسی نگارش یابد. بنابراین، استعمال واژه‌ی غیرفارسی «پارکینگ» در این اساسنامه از جمله در بند (و) ماده (۱)، مغایر اصل مذکور است. لذا باید از معادل فارسی واژه‌ی «پارکینگ» استفاده شود. علاوه بر این، در این زمینه، «قانون ممنوعیت به‌کارگیری اسامی، عناوین و اصطلاحات بیگانه» مصوب ۱۳۷۵/۰۹/۱۴ نیز وجود دارد که مطابق آن، همه‌ی دستگاه‌های کشور اعم از قانون‌گذاری،

اجرایی و قضایی و سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی موظفند از به کار بردن کلمات و واژه‌های بیگانه در گزارش‌ها و مکاتبات رسمی خود، خودداری کنند.^(۱)

دیدگاه عدم مغایرت

واژه‌ی «پارکینگ» از قدیم در ایران به کار می‌رفته است، به گونه‌ای که به یک کلمه مصطلح و مشهور در زبان فارسی تبدیل شده است. به عبارت دیگر، هم‌اینک پارکینگ یک کلمه‌ی فارسی است. بنابراین، استفاده از این واژه، مغایرتی با اصل (۱۵) قانون اساسی ندارد.

نظر شورای نگهبان

واژه‌های «پارکینگ» در بند (و) ماده (۱)، ... از حیث عدم ذکر معادل فارسی آن، مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی شناخته شد.

ماده ۱۴- مجمع عمومی عادی و مجمع عمومی فوق‌العاده با حضور اکثریت اعضا رسمیت خواهد داشت. تصمیمات در مجمع عمومی عادی همواره با اکثریت آرا و در مجمع عمومی فوق‌العاده با دو سوم آرای موافق اعضای حاضر معتبر خواهد بود.

دیدگاه ابهام

الف) مطابق ظاهر ماده (۱۱) این اساسنامه،^(۲) تعداد اعضای مجمع عمومی که نمایندگان سهام شرکت هستند، سه نفرند. بر اساس ماده (۱۴) اساسنامه، جلسات

۱. قانون ممنوعیت به‌کارگیری اسامی، عناوین و اصطلاحات بیگانه مصوب ۱۳۷۵/۹/۱۴: «ماده واحده- به منظور حفظ قوت و اصالت زبان فارسی به عنوان یکی از ارکان هویت ملی ایران و زبان دوم عالم اسلام و معارف و فرهنگ اسلامی، دستگاه‌های قانون‌گذاری، اجرایی و قضایی کشور و سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی و کلیه شرکت‌هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام است و تمامی شرکت‌ها، سازمان‌ها و نهادهای مذکور در بند (د) تبصره (۲۲) قانون برنامه دوم توسعه، موظفند از به کار بردن کلمات و واژه‌های بیگانه در گزارش‌ها و مکاتبات، سخنرانی‌ها، مصاحبه‌های رسمی خودداری کنند و همچنین استفاده از این واژه‌ها بر روی کلیه تولیدات داخلی اعم از بخش‌های دولتی و غیر دولتی که در داخل کشور عرضه می‌شود ممنوع است.»

۲. ماده (۱۱) اساسنامه شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره): «ماده ۱۱- نمایندگان سهام در مجامع عمومی شرکت عبارتند از:

وزیر راه و شهرسازی یا نماینده تام‌الاختیار وی که ریاست مجمع عمومی را بر عهده دارد.

رئیس سازمان هواپیمایی کشور

مدیر عامل شرکت مادر تخصصی فرودگاه‌های کشور.»

مجمع عمومی (عادی یا فوق العاده) با حضور اکثریت اعضا، یعنی دو نفر، رسمیت می‌یابد و تصمیمات مجمع عمومی با اکثریت آراء، برای مجمع عمومی عادی و دو سوم آرای موافق اعضای حاضر، برای مجمع عمومی فوق العاده، اتخاذ خواهد شد. بنابراین، از آنجا که اعضای مجمع عمومی، سه نفر هستند، در مواردی که ملاک تصمیم‌گیری دو سوم آرای موافق اعضای حاضر باشد، نحوه‌ی اتخاذ تصمیم از حیث تعیین دو سوم آرای موافق اعضای حاضر، واجد ابهام است؛ زیرا مشخص نیست که دو سوم اکثریت اعضای حاضر، یعنی دو سوم دو نفر، چند نفر خواهد بود تا بتوان نصاب آن را ملاک اتخاذ تصمیم قرار داد.

ب) هر چند که ماده (۱۱) این اساسنامه «نمایندگان سهام در مجامع عمومی شرکت» را سه نفر مشخص کرده است، لیکن مشخص نیست که آیا افراد دیگری غیر از این سه نفر هم در مجامع عمومی عضو هستند یا خیر؟ به عبارت دیگر، روشن نیست اعضای مجامع عمومی، غیر از نمایندگان سهام، چه کسانی هستند؟ با توجه به اینکه در مواد دیگر اساسنامه در این خصوص مطلبی بیان نشده است، تعداد اعضای مجامع عمومی برای احتساب نصاب اکثریت و نیز دو سوم آرای موافق، برای اعتبار تصمیم‌گیری در مجامع، دارای ابهام است.

دیدگاه عدم مغایرت

الف) عبارت «آرای موافق» در ماده (۱۴)، فاقد ابهام است. منظور از «آرای موافق» آن است که در جلسات مجامع عمومی، رأی ممتنع و مخالف مورد محاسبه قرار نمی‌گیرد. لذا از سه نفر اعضای حاضر، دو نفر باید با تصمیم اخذ شده موافق باشند و در صورتی که یک نفر موافق، یک نفر ممتنع و یک نفر هم مخالف باشد، تصمیم اتخاذ شده رسمیت نمی‌یابد. بنابراین، عبارت «آرای موافق»، از این جهت فاقد ابهام است.

ب) تعداد اعضای مجامع عمومی شرکت‌های دولتی پنج نفرند^(۱) که اکثریت آنها -

۱. در خصوص تعداد اعضای مجامع عمومی شرکت‌های دولتی می‌توان به قوانین زیر اشاره کرد:

۱- تبصره (۷۲) قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی: «تبصره (۷۲) (اصلاحی ۱۳۵۸/۵/۲۵) - از تاریخ تصویب این قانون نمایندگی سهام دولت در مجامع عمومی شرکت‌های دولتی به عهده وزیر مسئول و وزیر دارایی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و یک یا چند وزیر دیگر که با تصویب هیئت وزیران معین می‌شوند، یا نمایندگان آنان خواهد بود. این حکم شامل شرکت‌هایی که به موجب قوانین خاص خود

که موجب رسمیت جلسات مجمع می‌شوند- سه نفر است. اتخاذ تصمیم با دو سوم اکثریت آرای موافق، یعنی دو نفر از سه نفر انجام می‌شود که از این جهت، ابهامی در مفهوم اکثریت آرای مجمع عمومی وجود نخواهد داشت. با فرض اینکه تعداد اعضای مجمع عمومی به استناد ماده (۱۱) این اساسنامه، سه نفر باشند و نه پنج نفر، همچنان در تعداد اکثریت و دو سوم اعضای مجمع عمومی ابهامی وجود نخواهد داشت؛ زیرا هم اکثریت سه نفر و هم دو سوم آرا، همان دو نفر خواهد بود.

نظر شورای نگهبان

تذکر: در ماده (۱۴)، با توجه به رسمیت جلسات مجامع عمومی و فوق‌العاده و حضور اکثریت اعضاء و همچنین با توجه به تعداد نمایندگان سهام در مجامع عمومی شرکت (سه نفر)، حکم به تصمیم‌گیری در مجمع عمومی عادی با اکثریت آراء و تصمیم‌گیری در مجمع عمومی فوق‌العاده با دو سوم آراء موافق اعضای حاضر، نیازمند اصلاح عبارتی است.

* * *

ماده ۱۵- وظایف مجمع عمومی عادی به شرح زیر است:

۱- ...

۸- تصویب آیین‌نامه‌های اداری، مالی، معاملاتی، رفاهی، استخدامی و سایر آیین‌نامه‌ها و مقررات مورد نیاز و ساختار تشکیلاتی شرکت و رسیدگی و اتخاذ تصمیم نسبت به فعالیت شرکت و تصویب ساختار کلان شرکت با رعایت قوانین و

→

شمول قوانین و مقررات دولتی در مورد آنها موکول به ذکر نام آنها است در صورتی که در مجامع عمومی آنها کمتر از سه وزیر شرکت داشته باشند نیز خواهد بود. نمایندگان سهام دولت در مجامع عمومی شرکت‌های دولتی مجازند از نظر تسریع و تسهیل انجام امور شرکت بر اساس ضوابطی که از طرف هیئت وزیران معین خواهد شد قسمتی از اختیارات خود را که لازم بدانند جز در مورد خط مشی کلی، افزایش یا کاهش سرمایه، تصویب بودجه و ترازنامه به وزیر وزارتخانه‌ای که شرکت مربوط وابسته به آن می‌باشد و به عنوان رئیس مجمع عمومی عمل خواهد کرد و اگذار نمایند.»

۲- قانون اصلاح تبصره (۷۲) دائمی قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۳۰: «ماده واحده- در تبصره (۷۲) دائمی قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۷، پس از عبارت «وزیر امور اقتصادی و دارایی» عبارت «رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور» اضافه می‌گردد.»

مقررات مربوط.

۹- ...

۱۱- اتخاذ تصمیم در خصوص پیشنهادهای هیئت مدیره مربوط به انعقاد هرگونه قراردادهای مشارکت و خرید و فروش سهام شرکت‌های دیگر که مرتبط با فعالیت شرکت باشد و امکان استفاده از اعتبارات و فاینانس در چارچوب قوانین مربوط.

۱۲- اتخاذ تصمیم در خصوص تنظیم مقررات امنیتی و انضباطی جهت برقراری امنیت در شهر فرودگاهی با توجه به قوانین و مقررات مربوط و حسب مورد در صورت نیاز ارائه پیشنهاد به مراجع قانونی ذی‌ربط.

۱۳- ...

دیدگاه مغایرت

الف) اختیار مجمع عمومی در «تصویب ساختار کلان شرکت» شهر فرودگاهی امام خمینی (ره)، موضوعی گسترده و مبنایی است و ناظر به اموری از شرکت است که مستلزم تقنین و قانون‌گذاری است. وظیفه‌ی قانون‌گذاری نیز مطابق اصل (۷۱) قانون اساسی، به عهده‌ی مجلس شورای اسلامی است. اصل (۸۵) نیز اشعار می‌دارد که مجلس نمی‌تواند اختیار قانون‌گذاری خویش را به دیگری واگذار کند، مگر در خصوص اساسنامه‌ی سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت که می‌تواند اجازته‌ی تصویب آنها را به کمیسیون‌های داخلی خود یا دولت (= هیئت وزیران) واگذار کند. بنابراین، در اینجا اقدام هیئت وزیران در واگذاری اختیار تصویب ساختار کلان شرکت به مجمع عمومی، از آن جهت که این موضوع از امور تقنینی و جزء وظایف قانون‌گذار (مجلس شورای اسلامی، یا دولت در موارد تفویض شده از سوی مجلس، در خصوص اساسنامه‌ی شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی) است، مغایر با اصل (۸۵) قانون اساسی است. هر چند که هیئت وزیران در انتهای بند (۸) این ماده، این امر را منوط به رعایت قوانین و مقررات نموده است، اما به نظر می‌رسد که این عبارت نیز رافع اشکال نباشد و نیازمند صراحت بیشتری در عدم تفویض اختیار قانون‌گذاری به مجمع عمومی باشد.

ب) طبق اصل (۱۵) قانون اساسی، اسناد، مکاتبات و متون رسمی کشور، از جمله قوانین و مقررات باید به زبان فارسی نگارش یابد. بنابراین، استعمال واژه‌ی غیرفارسی «فاینانس» در بند (۱۱) ماده‌ی مزبور، مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است و باید از

معادل فارسی واژه‌ی «فاینانس» یعنی «تأمین مالی» استفاده شود.

ج) مطابق با اصل (۸۵) قانون اساسی، صلاحیت قانون‌گذاری مربوط به مجلس و غیر قابل واگذاری به مرجعی دیگر است. بند (۱۲) ماده‌ی مزبور، اتخاذ تصمیم در خصوص تنظیم مقررات امنیتی و انضباطی جهت برقراری امنیت در شهر فرودگاهی را نیز بر عهده‌ی مجمع عمومی عادی قرار داده است. از آنجا که اطلاق چنین اختیاری شامل موارد تقنینی و قانون‌گذاری می‌شده، تلاش شده است که با ذکر عبارت «با توجه به قوانین و مقررات مربوط»، اطلاق اختیارات مجمع عمومی در اتخاذ تصمیم در خصوص تنظیم مقررات امنیتی و انضباطی را مقید کنند به گونه‌ای که بند مذکور، مغایرتی با موازین شرع و اصول قانون اساسی، از جمله اصل (۸۵) نداشته باشد. اما با توجه به ادبیات به کار رفته در این ماده، به نظر می‌رسد که ذکر عبارت «با توجه به قوانین و مقررات مربوط» برای تقیید مصوبات مجمع عمومی و الزام مجمع به پایبندی به رعایت قوانین و مقررات کافی به مقصود نباشد. توضیح اینکه، ذکر عبارت «با توجه» به معنای غافل نماندن از قوانین و مقررات در این حوزه است، و مفید در معنای الزام مجمع به رعایت قطعی قوانین و مقررات نیست. این در حالی است که استعمال عبارت «با رعایت»، در ابتدای عبارت «قوانین و مقررات»، ظهور در معنای الزام و تبعیت دارد. بنابراین، با توجه به اینکه اتخاذ تصمیم در خصوص تنظیم مقررات امنیتی و انضباطی در فرودگاه، از مسائل بسیار با اهمیت است، تأکید بر لزوم و تبعیت از قوانین و مقررات برای اختیارات مجمع عمومی، ضروری است. لذا عبارت «با توجه به قوانین و مقررات» نمی‌تواند این الزام را تأمین کند و از این جهت، احتمال اتخاذ تصمیمات خلاف قانون و مقررات عمومی توسط مجمع عمومی و در نتیجه انجام اقدامات مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی و شرع وجود خواهد داشت.

دیدگاه عدم مغایرت

الف) طبق اصل (۸۵) قانون اساسی، وظیفه‌ی مجلس شورای اسلامی قانون‌گذاری است و مجلس نمی‌تواند آن را به مرجع دیگر تفویض کند. هر چند که قانون‌گذار (= هیئت وزیران با اختیار حاصل از مجلس شورای اسلامی) در این ماده، اختیارات گسترده‌ای را به مجمع عمومی داده تا آنجا که شائبه‌ی واگذاری تقنین و قانون‌گذاری به مجمع عمومی را دارد، لیکن قانون‌گذار در قسمت اخیر بند (۸) ماده (۱۵) اساسنامه، اختیارات مجمع عمومی در تصویب ساختار کلان شرکت را منوط به «رعایت قوانین و

مقررات مربوط» کرده است. بنابراین، الزام مجمع عمومی به رعایت قوانین و مقررات، مستلزم رعایت مفاد مقررات مختلف از جمله مفاد اصل (۸۵) قانون اساسی است. لذا صلاحیت مجمع عمومی در تصویب ساختار کلان شرکت، مغایرتی با نقض مقررات اساسی از جمله اصل (۸۵) نخواهد داشت.

ب) از جهت احراز معنای الزام و تبعیت از قوانین، تفاوتی میان عبارت «با توجه به قوانین و مقررات» و عبارت «با رعایت قوانین و مقررات» در بند (۱۲) ماده (۱۵) این اساسنامه وجود ندارد؛ زیرا از لفظ «توجه» همان معنای «رعایت» برداشت می‌شود که هر دو مفید در معنای الزام و تبعیت است. بر این اساس، عبارت «با توجه به قوانین و مقررات مربوط» ناظر بر آن است که تصمیم در خصوص تنظیم مقررات امنیتی و انضباطی از سوی مجمع عمومی، الزاماً باید در چارچوب قوانین و مقررات، از جمله با رعایت اصل (۸۵) قانون اساسی باشد. بنابراین، بند (۱۲) مغایرتی با اصل (۸۵) قانون اساسی و یا موازین شرع ندارد.

ج) از لحاظ نگارش ادبی، بند (۱۲) ماده (۱۵) این اساسنامه، دو بخش دارد؛ قسمت اول یعنی اتخاذ تصمیم در خصوص تنظیم مقررات امنیتی و انضباطی که از وظایف ذاتی خود مجمع عمومی است و قسمت دوم، یعنی مواردی که به مراجع قانونی ذی‌ربط مرتبط است. با توجه به ترکیب ادبی این بند، عبارت «با توجه به قوانین و مقررات مربوط»، ناظر به بخش اول بند (۱۲)، یعنی وظایف ذاتی مجمع است؛ بدین معنا که مجمع با توجه و رعایت قوانین و مقررات می‌تواند تصمیمات و اقدامات در خصوص مقررات امنیتی و انتظامی را اتخاذ کند و مواردی را که خارج از صلاحیت ایشان است و یا اینکه مقررات و قوانین مربوطه، این اختیار را به مجمع نمی‌دهد، تنها می‌تواند به مراجع ذی‌ربط پیشنهاد دهد. به عبارت دیگر، اگر در بخش دوم بند مزبور، اقدام مجمع عمومی نیازمند تقنین است، مجمع عمومی باید پیشنهاد آن را به مرجع ذی‌ربط اعم از مجلس یا هیئت وزیران حسب مورد بدهد. بنابراین، با توجه به اینکه خود بند (۱۲) قائل به تفکیک در موارد اتخاذ تصمیم است و با عنایت به اینکه تدوین-کنندگان اساسنامه بر لزوم رعایت قوانین مربوط اشراف داشته‌اند، ایراد احتمال اتخاذ تصمیمات خلاف قانون، توسط مجمع عمومی عادی و در نتیجه اشکال مغایرت با اصل (۸۵) قانون اساسی که بر انحصار صلاحیت مجلس شورای اسلامی در قانون‌گذاری و تقنین تأکید می‌کند، وارد نیست.

نظر شورای نگهبان

واژه‌های ... «فاینانس» در بند (۱۱) ماده (۱۵) و ...، از حیث عدم ذکر معادل فارسی آن، مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی شناخته شد.

* * *

ماده ۱۷- هیئت مدیره متشکل از پنج عضو است که حداقل سه نفر از آنان موظف می‌باشند و به پیشنهاد رئیس مجمع و تصویب مجمع از بین افراد صاحب‌نظر در حوزه‌های مرتبط به مدت سه سال انتخاب می‌شوند. از بین پنج عضو یادشده، باید دو عضو در حوزه‌های مرتبط با هوانوردی و یا امور فرودگاهی و سه عضو دیگر در حوزه‌های مرتبط با امور بازرگانی یا مالی یا برنامه‌ریزی یا حقوقی دارای تخصص و حداقل (۵) سال سابقه فعالیت مفید باشند. اعضای هیئت مدیره پس از انقضای مدت یادشده، تا زمانی که تجدید انتخاب به عمل نیامده است، در سِمَت خود باقی خواهند بود و انتخاب مجدد آنها برای دوره‌های بعد بلامانع است.

دیدگاه مغایرت

مطابق با موازین شرع، افرادی که تصدی امور مسلمانان را بر عهده می‌گیرند باید دارای شرایط امانت‌داری، تعهد، وثاقت و... باشند. در ماده (۱۷) این اساسنامه، برای شرایط اعضای هیئت مدیره تنها برخی از تخصص‌های مرتبط را لازم دانسته و سایر شرایط عمومی افراد برای تصدی این امر را شرط ندانسته است. بنابراین عدم ذکر شرایط تعهد، وثاقت و امانت‌داری برای اعضای هیئت مدیره در این ماده، زمینه‌ساز تسلط افراد غیر واجد شرایط بر امور شرکت خواهد شد که این موضوع مغایر با موازین شرع است.

دیدگاه عدم مغایرت

اصل کلی حکم می‌کند که هر کار و فعالیت از امور عمومی و حاکمیتی کشور را هنگامی به افراد واگذار می‌کنند که آن افراد، واجد صلاحیت‌های عام‌گزینشی باشند. بنابراین، در نظام اسلامی، برای افرادی که مشغول فعالیت هستند، اصل بر این است که شرایط وثاقت، تعهد و امانت‌داری ایشان ثابت شده است. ضمن اینکه، شرایط عمومی اعضای هیئت مدیره، تابع قوانین و مقررات عام‌گزینش است که همه‌ی شرایط از جمله وثاقت و امانت‌داری و غیره در آنها تصریح شده است. بنابراین، هرچند در این ماده شرایط مزبور ذکر نشده است، اما به جهت وجود این قیود در قوانین عام‌گزینش، رعایت این معیارها برای انتخاب اعضا لازم است. از این رو، هر کسی که قصد داشته

باشد در هر نهاد و شرکتی انتخاب و گزینش شود، باید معیارهای عام مذکور در قوانین گزینش را دارا باشد. بنابراین اطلاق متن اساسنامه در عدم ذکر شروط مزبور، مغایرتی با موازین شرع نخواهد داشت.

دیدگاه ابهام

اعضای هیئت مدیره‌ی شرکت یا جزء کارمندان شرکت شهر فرودگاهی هستند و یا اینکه از افرادی غیر کارمند انتخاب می‌شوند. در فرض اول، کارمندان، قبلاً مطابق قوانین و مقررات، گزینش عمومی شده‌اند و شرط وثاقت و تعهد ایشان نیز احراز گردیده است. اما تشخیص شرایط مذکور برای افراد غیر کارمند، همچنان محل اشکال و ابهام است. بنابراین، در خصوص اعضای هیئت مدیره، که قبلاً کارمند نبوده‌اند، اثبات شرایط تعهد و وثاقت همچنان محل تردید است و در صورتی که منظور از این مصوبه، عدم الزام در احراز شرایط مزبور برای اعضای غیر کارمند باشد، مغایر با موازین شرع خواهد بود. بنابراین، باید وجود و اثبات شرایط عمومی وثاقت و تعهد نسبت به اعضای غیر کارمند مشخص شود تا بتوان نسبت به مغایرت یا عدم مغایرت این ماده با موازین شرع اظهار نظر کرد.

نظر شورای نگهبان

تذکر: در مواد (۱۷)، (۳۶) و (۳۰) باید شرایط تعهد، وثاقت و امانت‌داری برای اعضای هیئت مدیره، مدیرعامل و بازرس ذکر گردد.

* * *

ماده ۲۲- هیئت مدیره مجری اجرای مصوبات مجمع عمومی است و برای هرگونه اقدام به نام شرکت و انجام هرگونه عملیات و معاملاتی که مربوط به موضوع فعالیت شرکت باشد و اتخاذ تصمیم درباره آنها در صلاحیت مجمع عمومی قرار نگرفته باشد، دارای اختیارات کامل است.

دیدگاه مغایرت

طبق ماده‌ی مزبور، هیئت مدیره‌ی شرکت، مجری مصوبات مجمع عمومی است. همان‌طور که در ذیل ماده (۱۷) این اساسنامه، در ارتباط با موضوع شرایط اعضای هیئت مدیره بحث شد، با همان استدلال باید این‌گونه گفت که عدم ذکر شرایط تعهد، وثاقت، امانت‌داری برای اعضای هیئت مدیره‌ی شرکت، زمینه‌ساز تسلط افراد غیر واجد شرایط بر شرکت شهر فرودگاهی می‌شود و از طرفی احتمال اتخاذ تصمیمات

خلاف شرع، توسط این افراد و اجرای آن تصمیمات توسط هیئت مدیره وجود دارد. بنابراین، ماده (۲۲) از این جهت که موجبات تسلط افراد فاقد شرایط تعهد، وثاقت و امانت‌داری بر امور شرکت را فراهم می‌کند، مغایر با موازین شرع است.

دیدگاه عدم مغایرت

ماده‌ی مزبور در مقام تشریح وظایف اعضای هیئت مدیره است و ارتباطی با گزینش و انتخاب اعضای هیئت مدیره ندارد. ایراد مذکور - یعنی عدم ذکر شرایط وثاقت، تعهد و امانت‌داری برای اعضای هیئت مدیره - تنها ناظر به ماده (۱۷) این اساسنامه است که موضوع آن، ابتکار انتخاب اعضای هیئت مدیره و شرایط لازم برای تصدی این افراد است. لذا ایراد مغایرت با موازین شرع، از جهت عدم ذکر شرط تعهد، وثاقت و امانت‌داری، تنها نسبت به ماده (۱۷) وارد است و نیازی به ذکر آن در ماده (۲۲) نخواهد بود.

نظر شورای نگهبان

ماده (۲۲) اساسنامه، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

* * *

ماده ۲۳- وظایف و اختیارات هیئت مدیره به شرح زیر تعیین می‌شود:

- ۱- اجرای تصمیمات مجمع عمومی
- ۲- واگذاری حق بهره‌برداری از اماکن و محل‌ها و تأسیسات واقع در فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و شهر فرودگاهی اعم از منطقه آزاد تجاری و ویژه اقتصادی و سایر مناطق شامل اراضی، ساختمان و تأسیسات که واگذاری حق بهره‌برداری از آنها لطمه‌ای به امر بی‌خطری پرواز وارد نسازد و مانعی در انجام امور و فعالیت‌های فنی و اداری فرودگاه ایجاد ننماید، متناسب با موضوع و طبیعت کار به اشخاص حقیقی یا حقوقی حداکثر تا سی سال در قبال دریافت بهای مناسب.

۳- ...

۲۲- سایر اختیاراتی که به موجب این اساسنامه بر عهده مجمع عمومی نیست و مطابق لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت - مصوب ۱۳۴۷- بر عهده هیئت مدیره است.

۲۳- ...

دیدگاه مغایرت

الف) این ماده از اساسنامه مبنیاً بر اشکال وارد بر ماده (۱۷) اساسنامه، مغایر با موازین شرع است؛ زیرا مطابق اطلاق این ماده، وظایف و اختیارات هیئت مدیره به افرادی سپرده می‌شود که شرایط تعهد به نظام، وثاقت و امانت‌داری را ندارند و این موضوع زمینه‌ساز تسلط افراد غیر صالح بر امور و اتخاذ تصمیمات و اجرای امور خلاف شرع می‌شود. لذا ماده‌ی مزبور، از جهت عدم تصریح به شرایط عمومی تعهد، وثاقت و امانت‌داری برای اعضای هیئت مدیره، مغایر با موازین شرع است.

ب) اصل (۸۵) قانون اساسی تأکید می‌کند که مقررات و مصوبات دولت نباید با اصول و احکام مذهب رسمی کشور و یا اصول قانون اساسی و همچنین قوانین و مقررات عمومی مغایرت داشته باشند. اطلاق واگذاری حق بهره‌برداری از اماکن، محل‌ها و تأسیسات واقع در فرودگاه امام خمینی (ره) و شهر فرودگاهی به هیئت مدیره که در بند (۲) ماده (۲۳) تصریح شده است، این امکان را فراهم می‌کند که اعضای هیئت مدیره بدون رعایت قوانین و مقررات و طبق تمایلات و سلیقه شخصی خود به واگذاری این امور اقدام کنند. این موضوع موجب فراهم شدن زمینه‌ی عدم رعایت عدالت در جامعه و انجام اقدامات خلاف شرع می‌شود. لذا اطلاق ماده‌ی مزبور، مغایر با موازین شرع و همچنین اصل (۸۵) قانون اساسی است.

ج) هرچند که رعایت قوانین در همه‌ی اقدامات دولتی، از جمله واگذاری حق بهره‌برداری در این ماده، واضح، بدیهی و مفروض است، لیکن وقتی قید «رعایت قوانین» در جایی ذکر نمی‌شود، این برداشت را به ذهن متبادر می‌کند که عدم ذکر این شرط به معنی آن است که رعایت قوانین و مقررات در این بند لزومی ندارد. به همین جهت، تصریح عبارت «با رعایت قوانین» در بند (۲) ماده (۲۳)، لازم، ضروری و شرعاً واجب است. در غیر این صورت، به موجب این بند، امکان انجام اقدامات مغایر با موازین شرع و یا اصل (۸۵) قانون اساسی توسط اعضای هیئت مدیره وجود خواهد داشت. اصل (۸۵) قانون اساسی تأکید دارد که مقررات و مصوبات دولت نباید با اصول و احکام مذهب رسمی کشور و یا قانون اساسی و همچنین قوانین و مقررات عمومی مغایرت داشته باشد.

د) بند (۲۲) ماده‌ی مزبور، برخی از اختیارات هیئت مدیره در لایحه‌ی قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ را به عنوان وظایف هیئت مدیره‌ی شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) در نظر گرفته است. این در حالی است که

قوانین قبل از انقلاب از جمله لایحه‌ی قانونی مذکور، از جهت مغایرت و یا عدم مغایرت مفاد آن با موازین شرعی، تاکنون در شورای نگهبان مورد بررسی قرار نگرفته است. بنابراین، ارجاع برخی از وظایف و اختیارات اعضای هیئت مدیره به اختیارات مصوب لایحه‌ی قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت، از این جهت که ممکن است متضمن اختیارات و وظایفی باشد که خلاف موازین و اصول شرعی باشد، ایراد دارد. برای رفع این ایراد، باید آن دسته از اختیارات هیئت مدیره‌ی شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) که مستند به لایحه‌ی قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ است، مشخص شود تا شورای نگهبان آنها را از جهت مغایرت یا عدم مغایرت آنها با موازین شرع بررسی کند.

دیدگاه عدم مغایرت

الف) ماده‌ی مزبور، در مقام تشریح وظایف اعضای هیئت مدیره است و ارتباطی با گزینش و انتخاب اعضای هیئت مدیره ندارد. ایراد مذکور - یعنی عدم ذکر شرایط وثاقت، تعهد و امانت‌داری اعضای هیئت مدیره - تنها ناظر به ماده (۱۷) این اساسنامه بود که موضوع آن، ابتکار انتخاب اعضای هیئت مدیره و شرایط لازم برای تصدی این افراد است. لذا ایراد خلاف شرع، در مورد عدم شرط تعهد، وثاقت و امانت‌داری، تنها نسبت به ماده (۱۷) وارد است و نیاز به ذکر آن در ماده (۲۳) نیست؛ چه آنکه در صورت رفع این ایراد از ماده (۱۷)، اشکالی به سایر مواد مرتبط با وظایف هیئت مدیره وجود نخواهد داشت.

ب) واگذاری حق بهره‌برداری در بند (۲) ماده‌ی مزبور، مشمول ادله‌ی عامه‌ی شرعیه‌ی مد نظر مراجع تقلید و فقها و همچنین ادله‌ی عامه‌ی قانونی می‌شود. مطابق با ادله عامه‌ی شرعیه، نمی‌توان در نظام اسلامی و انجام امور مسلمین، انجام هر کار - و در این بند حق بهره‌برداری - را به هر کسی واگذار کرد، بلکه طبق این ادله، هر فردی که انجام کاری را بر عهده می‌گیرد (و در اینجا بهره‌برداران از اماکن و محل‌ها و تأسیسات واقع در فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و شهر فرودگاهی)، شرعاً واجب است که شرایط و صلاحیت‌های لازم از جمله وثاقت، تعهد و امانت‌داری برای آن کار را داشته باشد. ضمن اینکه، ادله‌ی عامه‌ی قانونی در جمهوری اسلامی ایران در خصوص گزینش و احراز صلاحیت اشخاص - از جمله تعهد و وثاقت - برای به‌کارگیری در مسئولیت‌های نظام، که در قوانین و مقررات عمومی مربوط به گزینش و

اداری - استخدامی آمده است، بر شرایط واگذاری امور به اشخاص حقیقی و حقوقی نیز حاکم است. لذا ماده‌ی مزبور از این جهت، مغایرتی با موازین شرع ندارد.

ج) هر چند که در بند (۲) ماده‌ی مزبور، اختیار واگذاری حق بهره‌برداری از اماکن و تأسیسات فرودگاه امام خمینی (ره) و شهر فرودگاهی به صورت مطلق و بدون قید «رعایت مقررات و قوانین» در اختیار هیئت مدیره قرار داده شده است، لیکن عدم ذکر این شرط، محملی برای مصوبات و اقدامات خلاف قوانین و مقررات توسط اعضای هیئت مدیره نخواهد بود؛ زیرا شرط «رعایت قوانین و مقررات» از شرایط عامه و مفروض برای اقدامات اشخاص در مناصب مختلف است و این شرط جزء ادله‌ی آمره و الزامی همه‌ی اقدامات و اختیارات مسئولان و تصمیم‌گیرندگان در کشور محسوب می‌شود. بنابراین، اطلاق بند مزبور، از این جهت مغایرتی با موازین شرع نخواهد داشت.

د) وظایف و اختیاراتی که بند (۲۲) ماده‌ی مزبور، به استناد لایحه‌ی قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ برای هیئت مدیره‌ی شرکت شهر فرودگاهی در نظر گرفته است، عمدتاً مربوط به نحوه‌ی اداره و مدیریت شرکت‌ها است که به نظر می‌رسد این موارد، مغایرتی با موازین شرع ندارند. ضمن اینکه تاکنون فقهای شورای نگهبان در بررسی‌های خود، تمام مواد قانون تجارت را خلاف شرع ندانسته‌اند. بنابراین ارجاع یک مصوبه به مواد یا بخشی از قانون تجارت - که هنوز بررسی عدم مغایرت آن با شرع انجام نگرفته است - نمی‌تواند به معنای وجود قطعی مغایرت شرعی برای آن مصوبه باشد.

نظر شورای نگهبان

تذکر: در بند (۲) ماده (۲۳)، باید قید «با رعایت قوانین و مقررات» ذکر گردد.

***

ماده ۲۶- مدیرعامل شرکت با حکم رئیس مجمع برای مدت سه سال انتخاب می‌شود و انتخاب مجدد وی بلامانع است. در صورت انقضای مدت مدیریت مدیرعامل، اقدامات وی تا تعیین مدیرعامل جدید حداکثر به مدت سه ماه نافذ و معتبر و قدرت اجرایی خواهد داشت.

تبصره- مدیرعامل شرکت، ریاست هیئت مدیره شرکت را نیز بر عهده دارد.

دیدگاه مغایرت

اشکال وارد بر ماده (۱۷) این اساسنامه بر ماده (۲۶) نیز با همان استدلال ذکر شده در

آنجا وارد است. بدین توضیح که عدم ذکر شرایط تعهد، وثاقت و امانت‌داری برای مدیرعامل شرکت، چون زمینه‌ساز تسلط افراد فاقد صلاحیت شرعی بر شرکت شهر فرودگاهی و به تبع، اتخاذ و اجرای تصمیمات خلاف شرع می‌شود، مغایر با موازین شرع است.

نظر شورای نگهبان

تذکر: در مواد (۱۷)، (۳۶) و (۳۰) باید شرایط تعهد، وثاقت و امانت‌داری برای اعضای هیئت مدیره، مدیرعامل و بازرس ذکر گردد.

* * *

ماده ۲۸- چک‌ها، اوراق و اسناد بهادار و همچنین قراردادها و اسناد مالی که مستلزم قبول تعهد و یا واگذاری حقی یا امتیازی از طرف شرکت باشد با امضای مدیرعامل و یکی از اعضای هیئت مدیره که بر حسب مورد از طرف هیئت مدیره انتخاب خواهد شد، معتبر می‌باشد و مکاتبات و سایر اوراق مربوط به امور اداری، مالی و پرسنلی و جاری شرکت با امضای مدیرعامل و یا کسانی که از طرف او حق امضا دارند با مهر شرکت انجام می‌شود.

تبصره- استفاده از حساب‌های بانکی به امضای یکی از افراد موضوع این ماده و ذی‌حساب خواهد رسید.

دیدگاه مغایرت

طبق اصل (۱۵) قانون اساسی، اسناد، مکاتبات و متون رسمی کشور - از جمله قوانین و مقررات- باید به زبان فارسی نگارش یابد. از این رو، ذکر واژه‌ی غیرفارسی «پرسنلی» در ماده مزبور، مغایر با اصل (۱۵) قانون اساسی است و باید معادل فارسی این واژه، یعنی «کارگزینی» جایگزین آن شود تا مغایرتی با اصل مزبور نداشته باشد.

نظر شورای نگهبان

واژه‌های ... و «پرسنلی» در ماده (۲۸)، از حیث عدم ذکر معادل فارسی آن، مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی شناخته شد.

* * *

ماده ۳۰- شرکت دارای بازرس قانونی (حسابرس) است که با تصویب مجمع عمومی برای مدت یک سال انتخاب خواهد شد و تا زمانی که جانشین وی انتخاب نشده است به وظایف خود ادامه خواهد داد.

تبصره- اقدامات بازرس در اجرای وظایف خود نباید مانع جریان کارهای عادی شرکت شود.

دیدگاه مغایرت

ماده (۳۰) نیز همان اشکال وارد بر ماده (۱۷) این اساسنامه را با همان استدلال مطرح شده در آنجا دارد. بدین توضیح که عدم ذکر شرایط تعهد، وثاقت و امانت‌داری برای بازرس شرکت در این ماده، چون زمینه‌ساز تسلط افراد فاقد صلاحیت شرعی بر شرکت شهر فرودگاهی و به تبع، اتخاذ و اجرای تصمیمات خلاف شرع می‌شود، مغایر با موازین شرع است.

نظر شورای نگهبان

تذکر: در مواد (۱۷)، (۳۶) و (۳۰) باید شرایط تعهد، وثاقت و امانت‌داری برای اعضای هیئت مدیره، مدیرعامل و بازرس ذکر گردد.

تاریخ مصوبه هیئت وزیران: ۱۳۹۳/۱/۲۴ (مرحله دوم)

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۳/۲/۱۰

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- اصطلاحات زیر در این اساسنامه در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:
الف - ...

و- عوامل پروازی: باند پرواز، مسیرهای خزش (تاکسی وی)، توقفگاه هواپیما، تجهیزات روشنایی و کمک ناوبری.

ز - ...

ماده ۹- وظایف و اختیارات شرکت عبارتست از:

۱- ...

۲- ارائه خدمات هوانوردی از جمله نصب، نگهداری و بهره‌برداری از سامانه‌های ارتباطی، کمک ناوبری، راداری و سایر تجهیزات در امور هوانوردی، خدمات و کنترل نشست و برخاست وسایل پرنده در محدوده فرودگاه و تأمین تجهیزات مرتبط، خدمات امداد و نجات و آتش‌نشانی فرودگاهی با رعایت قوانین و مقررات مرتبط و ارائه خدمات فرودگاهی از جمله نگهداری و بهره‌برداری از پایانه‌های بار و مسافر و تجهیزات مرتبط، خدمات پشتیبانی مربوط به هواپیما، توقفگاه مراجعین فرودگاه، خدمات زمینی فرودگاهی (هندلینگ)، آشیانه، خدمات پذیرایی (کترینگ)، مراکز اقامتی و پذیرایی، سوخت‌رسانی به هواپیما و امور حفاظت از فرودگاه و هواپیماها، مراکز تجاری و توقفگاه‌ها و تمامی مستحذات.

دیدگاه عدم مغایرت

مجلس شورای اسلامی در اصلاحیه‌ی خود، واژه‌ی «توقفگاه» را جایگزین واژه‌ی «پارکینگ» کرده است و در نتیجه، ایراد پیشین شورای نگهبان مبنی بر مغایرت استعمال لفظ غیر فارسی «پارکینگ» با اصل (۱۵) قانون اساسی، برطرف شده است.

نظر شورای نگهبان

ماده‌ی مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

ماده ۱۴- مجمع عمومی عادی و مجمع عمومی فوق العاده با حضور اکثریت اعضاء رسمی است و تصمیمات آنها با اکثریت آرای اعضای حاضر معتبر است.

دیدگاه عدم مغایرت

با توجه به اینکه در ماده (۱۴) اساسنامه، تصمیمات مجمع عمومی عادی و فوق العاده منوط به اکثریت آرای اعضای حاضر شده است، اشکال (= تذکر) سابق شورا مبنی بر لزوم اصلاح عبارتی ماده (۱۴) و رفع ابهام از عبارت «دو سوم آرای موافق اعضای حاضر»، برطرف شده است.

نظر شورای نگهبان

ماده (۱۴)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

***

ماده ۱۵- وظایف مجمع عمومی عادی به شرح زیر است:

۱- ...

۱۱- اتخاذ تصمیم در خصوص پیشنهادهای هیئت مدیره مربوط به انعقاد هرگونه قراردادهای مشارکت و خرید و فروش سهام شرکت‌های دیگر که مرتبط با فعالیت شرکت باشد و امکان استفاده از اعتبارات و تسهیلات مالی خارجی در چارچوب قوانین مربوط

۱۲- ...

دیدگاه عدم مغایرت

مجلس شورای اسلامی در اصلاحیه‌ی خود، واژه‌ی «تسهیلات مالی خارجی» را جایگزین واژه‌ی بیگانه‌ی «فاینانس» کرد و در نتیجه، ایراد پیشین شورای نگهبان مبنی بر مغایرت استعمال لفظ غیر فارسی «فاینانس» با اصل (۱۵) قانون اساسی، برطرف شده است.

نظر شورای نگهبان

ماده (۱۵)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

***

ماده ۱۷- هیئت مدیره متشکل از پنج عضو است که حداقل سه نفر از آنان موظف می‌باشند که به پیشنهاد رئیس مجمع و تصویب مجمع از بین افراد متعهد، مورد وثوق

و امانت‌دار صاحب‌نظر در حوزه‌های مرتبط، به مدت سه سال انتخاب می‌شوند. از بین پنج عضو یادشده، باید دو عضو در حوزه‌های مرتبط با هوانوردی و یا امور فرودگاهی و سه عضو دیگر در حوزه‌های مرتبط با امور بازرگانی یا مالی یا برنامه‌ریزی یا حقوقی دارای تخصص و حداقل (۵) سال سابقه فعالیت مفید باشند. اعضای هیئت مدیره پس از انقضای مدت یادشده، تا زمانی که تجدید انتخاب به عمل نیامده است، در سیمت خود باقی خواهند بود و انتخاب مجدد آنها برای دوره‌های بعد بلامانع است.

دیدگاه عدم مغایرت

مجلس شورای اسلامی، به ماده‌ی مزبور، عبارت «متعهد، مورد وثوق و امانت‌دار» را به عنوان شرایط عمومی اعضای هیئت مدیره اضافه کرده است. در نتیجه ایراد پیشین شورای نگهبان نسبت به اطلاق شرایط ذکر شده برای اعضای هیئت مدیره و عدم ذکر قیود «تعهد، امانت‌داری و وثاقت» برای این افراد برطرف شده است.

نظر شورای نگهبان

ماده (۱۷)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

***

ماده ۲۳- وظایف و اختیارات هیئت مدیره به شرح زیر تعیین می‌شود:

- ۱- اجرای تصمیمات مجمع عمومی
- ۲- واگذاری حق بهره‌برداری از اماکن و محل‌ها و تأسیسات واقع در فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و شهر فرودگاهی اعم از منطقه آزاد تجاری و ویژه اقتصادی و سایر مناطق شامل اراضی، ساختمان و تأسیسات که واگذاری حق بهره‌برداری از آنها لطمه‌ای به امر بی‌خطری پرواز وارد نسازد و مانعی در انجام امور و فعالیت‌های فنی و اداری فرودگاه ایجاد ننماید، با رعایت قوانین و مقررات مربوط و متناسب با موضوع و طبیعت کار به اشخاص حقیقی یا حقوقی حداکثر تا سی سال در قبال دریافت بهای مناسب.

۳- ...

دیدگاه عدم مغایرت

مجلس شورای اسلامی با اصلاح ماده‌ی مزبور و اضافه کردن عبارت «با رعایت قوانین و مقررات مربوط»، اشکال پیشین شورای نگهبان مبنی بر عدم تقیید اختیار

هیئت مدیره در واگذاری حق بهره‌برداری از اماکن و محل‌ها و تأسیسات واقع در فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و شهر فرودگاهی به «رعایت قوانین و مقررات» برطرف شده است؛ زیرا با ذکر این قید، زمینه‌ی واگذاری حق بهره‌برداری از این اماکن و محل‌ها به دیگران از سوی هیئت مدیره، بدون رعایت قوانین و مقررات مربوط از بین رفته است.

نظر شورای نگهبان

ماده (۲۳)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

***

ماده ۲۶- مدیرعامل شرکت از بین افراد متعهد، مورد وثوق و امانت‌دار با حکم رئیس مجمع برای مدت سه سال انتخاب می‌شود و انتخاب مجدد وی بلامانع است. در صورت انقضای مدت مدیریت مدیرعامل، اقدامات وی تا تعیین مدیرعامل جدید حداکثر به مدت سه ماه نافذ و معتبر است و قدرت اجرایی خواهد داشت. تبصره- مدیرعامل شرکت ریاست هیئت مدیره شرکت را نیز بر عهده دارد.

دیدگاه عدم مغایرت

با توجه به اضافه‌شدن قیود «متعهد، مورد وثوق و امانت‌دار» به عنوان شرایط عمومی انتخاب مدیرعامل در ماده‌ی (۲۶) اصلاحی، ایراد پیشین شورای نگهبان نسبت به اطلاق شرایط تصدی پست مدیرعامل و عدم تقیید آن به شرایط شرعی لازم برای تصدی سِمَت‌های عمومی برطرف شده است.

نظر شورای نگهبان

ماده (۲۶)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

***

ماده ۲۸- چک‌ها، اوراق و اسناد بهادار و همچنین قراردادها و اسناد مالی که مستلزم قبول تعهد و یا واگذاری حقی یا امتیازی از طرف شرکت باشد با امضای مدیرعامل و یکی از اعضای هیئت مدیره که بر حسب مورد از طرف هیئت مدیره انتخاب خواهد شد، معتبر می‌باشد و مکاتبات و سایر اوراق مربوط به امور اداری، مالی و کارکنان و جاری شرکت با امضای مدیرعامل و یا کسانی که از طرف او حق امضا دارند با مهر شرکت انجام می‌شود.

تبصره- استفاده از حساب‌های بانکی به امضای یکی از افراد موضوع این ماده و ذی حساب خواهد رسید.

دیدگاه عدم مغایرت

مجلس شورای اسلامی در اصلاحیه‌ی خود، واژه‌ی «کارکنان» را جایگزین واژه‌ی بیگانه‌ی «پرسنلی» کرده است که در نتیجه، ایراد پیشین شورای نگهبان مبنی بر مغایرت استعمال این لفظ غیر فارسی با اصل (۱۵) قانون اساسی، برطرف شده است

نظر شورای نگهبان

ماده (۲۸)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

* * *

ماده ۳۰- شرکت دارای بازرس قانونی (حسابرس) است که با تصویب مجمع عمومی از بین افراد متعهد، مورد وثوق و امانت‌دار برای مدت یک سال انتخاب خواهد شد و تا زمانی که جانشین وی انتخاب نشده است به انجام وظایف خود ادامه خواهد داد.

تبصره- اقدامات بازرس در اجرای وظایف خود نباید مانع جریان کارهای عادی شرکت شود.

دیدگاه عدم مغایرت

با توجه به اضافه شدن عبارت «متعهد، مورد وثوق و امانت‌دار» به عنوان شرایط عمومی انتخاب بازرس قانونی شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) در ماده (۳۰) اصلاحی، ایراد پیشین شورای نگهبان نسبت به امکان تصدی افراد غیر واجد شرایط بر امور شرکت برطرف شده است. همچنین اضافه شدن کلمه‌ی «انجام» در ماده (۳۰) اصلاحی، ایرادی از جهت مغایرت با قانون اساسی و موازین شرع ایجاد نمی‌کند.

نظر شورای نگهبان

ماده (۳۰)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

نظر نهایی شورای نگهبان^(۱)

مصوبه هیئت وزیران در خصوص اساسنامه شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره)، با توجه به اصلاحات به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

---

۱. مندرج در نامه‌ی شماره ۹۳/۱۰۲/۳۶۱ مورخ ۱۳۹۳/۲/۱۰ شورای نگهبان، خطاب به معاون اول رئیس جمهور.

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم نگهبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود
را ایا فو تحت تاثیر بیج قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطرو
قانون اساسی بدون بیج ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزهشگده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir